

หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์ หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/84

วันที่ 16 – 17 สิงหาคม 2562

จาก อบต.แม่ลอย อ.เทิง จ.เชียงราย ผู้เข้าร่วมทั้งหมด 56 คน

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ
สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ
กล่าวต้อนรับผู้เข้าอบรม จากองค์การบริหารส่วนตำบล
แม่ลอย อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่ได้เข้าร่วมแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ ทั้ง
เรื่องจากประสบการณ์ตามศาสตร์พระราชา การเข้าใจ
เข้าถึง พัฒนา

นอกจากนี้ยังได้ทำความเข้าใจกับผู้เข้าอบรม ถึง
ประเด็นในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย แนวทางการ
ดำเนินการกิจกรรมพัฒนาทางเลือก การเรียนรู้จาก
ประสบการณ์เศรษฐกิจพอเพียง จากฐานเรียนรู้ 4 ฐาน
ได้แก่ ฐานการพัฒนาแหล่งน้ำ ฐานเรียนรู้พัฒนาอาชีพ
ทางด้านเกษตรทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาวและฐานการเรียนรู้
ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชาวบ้านที่มี
ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดและการได้รับโอกาสจน
สามารถเลิกเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ในที่สุด

สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วม
แลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของ
ตนเองอย่างเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และ
แก้ปัญหาของชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการ
ดำเนินงาน ในการมีส่วนร่วมของหมู่บ้านชุมชน จะมี
องค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย ผู้นำท้องถิ่น ท้องที่
ประชาชนและการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐร่วมกัน
เป็นหนึ่งเดียวในการพัฒนาหมู่บ้านชุมชนที่ใช้ศาสตร์
พระราชา และการพัฒนาทางเลือกเป็นหลักการแนวทางการ
พัฒนาให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

หลักการพัฒนาทางเลือก

ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายฉัตรชัย คิตอ่าง เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่อง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้
2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด นั่นคือ สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงิน และพึ่งพาตนเองได้
3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ โดย โครงการร้อยใจรักษ์ได้มีการสำรวจข้อมูลจริงพร้อมทั้ง การคืนข้อมูลให้ชาวบ้านรู้ปัญหาของตนเอง
4. การวัดผล การพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน

ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

การจัดการระบบน้ำ

1

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้ อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลง เกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงานบูรณาการร่วมกับ หน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกค่า วัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

คำถาม : ในกรณีที่มีบ่อบักน้ำ ต้องมีระดับที่สูงกว่าอ่างพวง ใช้น้ำหรือไม่

คำตอบ : ต้องมีบ่อบักน้ำ หรือแหล่งต้นน้ำที่สูงกว่าอ่างพวง

คำถาม : ในกรณีที่ต้องการใช้แหล่งน้ำในพื้นที่ที่ต่ำกว่าระดับ อ่างพวง ต้องทำอะไร

คำตอบ : สามารถนำระบบตะบันน้ำมาปรับใช้ได้ แต่ต้องใช้ กับแหล่งน้ำที่มีน้ำต้องไหลผ่านตลอดเวลา ไม่อย่างนั้นระบบ ตะบันน้ำจะไม่สามารถผันน้ำขึ้นมาในอ่างพวงได้

คำถาม : ท่อ PE กับ PVC มีความแตกต่างกันอย่างไร

คำตอบ : ท่อ PE จะมีความหนา และเหนียว สามารถใช้ในการวางแนวท่อบนดิน ในกรณีที่พื้นที่นั้นไม่สามารถวางแนวท่อ PVC ได้ดินได้ ได้ เช่น พื้นที่เนินหิน หรือ เนินผา เป็นต้น

คำถาม : หัวกะโหลกของกาลักน้ำ สามารถใช้เป็นหัวพลาสติกได้หรือไม่

คำตอบ : สามารถใช้ได้ แต่จะไม่มี ความคงทนเท่าหัวทองแดง

พืชระยะยาว ไม้ผล

2

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้านและสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา

นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการส่งออก CP และ ดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

คำถาม : ผลผลิตมะม่วงที่ตกเกรด จะนำไปขายแหล่งใด

คำตอบ : ขายผ่านตลาดชุมชน และตลาดในพื้นที่

คำถาม : มีสาเหตุใดบ้างที่ทำให้ต้นทุเรียนที่ทดลองปลูกตาย

คำตอบ : ต้นสังเกตุจากการให้น้ำ ต้นทุเรียนเป็นพืชที่ชอบน้ำ แต่ไม่ควรให้น้ำท่วมขัง เนื่องจากจะทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับระบบรากและโคนต้น

คำถาม : มีวิธีการลงแปลงปลูกต้นทุเรียนอย่างไร ให้มีอัตราการรอดชีวิตสูง

คำตอบ : แนะนำให้ไม่จำเป็นต้องขุดหลุมลงแปลง แต่ใช้วิธีการฝังกลบต้นกล้าแทน จะช่วยให้ต้นทุเรียนมีอัตราการรอดชีวิตสูงมากยิ่งขึ้น

คำถาม : การห่อผลมะม่วง สามารถห่อผลได้ตั้งแต่ช่วงระยะใด

คำตอบ : สามารถห่อได้ตั้งแต่ผลมีขนาดเท่ากำปั้น

ความมั่นคงทางอาหารในชุมชน

3

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์อู๊ดเป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำ การเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร 1 ไร่ 1 แสน (เป้าหมาย

คือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการห่มดิน และปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปศุสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

คำถาม : การห่อผลกล้วย จะสามารถห่อได้ตั้งแต่ระยะใด

คำตอบ : ได้ตั้งแต่ช่วงออกปลีกล้วย ซึ่งสามารถใช้ถุงพลาสติก หรือ กระสอบห่อ เพื่อป้องกันแมลง และกล้วยจะมีผลที่สวยงามและผิวเนียน

คำถาม : ข้าวพันธุ์ดั้งเดิมที่ปลูกในหมู่บ้าน เป็นข้าวสายพันธุ์อะไร

คำตอบ : ข้าวพันธุ์อูโต หรือ กข 21

คำถาม : วัตถุประสงค์หลักในการทำสารชีวภัณฑ์ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

คำตอบ : ประกอบด้วย ข้าวสาร ข้าวเปลือก และหัวเชื้อสารชีวภัณฑ์

ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีน ให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

คำถาม : หญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล สามารถหาซื้อได้จากแหล่งใด

คำตอบ : สามารถหาซื้อได้ทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันมีการเพาะปลูกเพื่อขายอย่างแพร่หลาย ราคาอยู่ที่ท่อนพันธุ์ละ 1 – 4 บาท

คำถาม : สูตรต้นกล้วยหมัก เราสามารถให้กากน้ำตาลทดแทนได้หรือไม่

คำตอบ : สามารถให้ทดแทนได้ แต่อัตราส่วนต้องเพิ่มปริมาณการให้เป็น 2 เท่า เช่น น้ำตาลทรายแดง 4 กิโลกรัม กากน้ำตาลต้องปรับเป็นปริมาณ 8 กิโลกรัม

คำถาม : ราคาไก่ดำภูพาน กิโลกรัมละกี่บาท

คำตอบ : ราคาปัจจุบันอยู่ที่ 200 บาท/กิโลกรัม

การทำปศุสัตว์

4

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายส่องแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพติดตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กินยาฆ่าแมลงยาฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามาจึงสมัครใจเข้าร่วมโครงการ จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิกจริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

นายมานิตย์ : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยา หมู่บ้านบ้านยะผ่า สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตเริ่มแรก เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดี วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุญ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัยคนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยน

คำถาม : ระหว่าง ยาบ้า ผงขาว และฝิ่น สารเสพติดชนิดใดที่มีราคาแพงที่สุด

คำตอบ : เริ่มจากผงขาว มีราคาแพงที่สุด รองลงมาคือฝิ่น และยาบ้า

คำถาม : ยาบ้า 1 ถุง มีประมาณกี่เม็ด

คำตอบ : ยาบ้า 1 ถุง จะมียา 200 เม็ด

คำถาม : จะมีวิธีการใด ที่ช่วยในการสังเกตพฤติกรรมของผู้เสพยาได้บ้าง

คำตอบ : ผู้เสพจะมีพฤติกรรมหลบหน้าผู้คน หลบสายตา และอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม หรือ เก็บตัวอยู่คนเดียว สายตาแข็ง และพูดจาวกวนไปมา

คำถาม : ในกรณีที่เสพยาในปริมาณมากๆ จะช่วยเสริมสมรรถภาพทางเพศ หรือ มีความต้องการทางเพศใช้หรือไม่

คำตอบ : ส่วนตัวไม่มีอาการเหล่านี้ เพียงแค่รู้สึกขยัน และตื่นตัวตลอดเวลา ไม่ได้รู้สึกถึงความต้องการทางเพศเลย คิดว่าอาจเป็นเพียงเฉพาะบุคคลเท่านั้น

การแลกเปลี่ยนภาค ราชการกับการดำเนิน การโครงการร้อยใจรักษ์

นายดวงแก้ว ยานทา ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ และ นายสุรัตน์ สุจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ ได้เกริ่นนำโครงการร้อยใจรักษ์ และได้บรรยายถึงความ เป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมีปัญหา กลุ่ม ผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับรุนแรงทำให้คนใน ชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้ชีวิตมาก หลังจาก โครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็น จำนวนมากทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้า มาร่วมเป็นจำนวนมากและได้จัดประชุมเพื่อหาความ ร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า ร้อย ละ 80 และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจ รักษ์ทั้งหมด

ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยसान หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมาได้มีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและ เข้าร่วมการพัฒนาโครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษาพื้นที่ สํารวจ ข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูล แล้วคืน ข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัดกระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ ต้องการให้มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมซึ่งใน เวทีการประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมรับฟัง และ ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวที

ประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความ เป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบ ปัญหาแล้วหน่วยงานปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ ดำเนินการประชุมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับ ใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแล กันเอง

การแลกเปลี่ยนภาค ราชการกับการดำเนินการโครงการ ร้อยใจรักษ์

คำถาม : ในปัจจุบันบ้านห้วยसान เป็นหมู่บ้านเปิดหรือไม่ บุคคลภายนอกสามารถเข้าไปท่องเที่ยว ได้หรือไม่

คำตอบ : สามารถเข้าไปได้ เนื่องจากปัจจุบันนี้เป็นหมู่บ้านที่ เปิดแล้ว

คำถาม : การใช้กฎระเบียบหมู่บ้านสามารถบังคับใช้ได้จริง หรือไม่

คำตอบ : สามารถบังคับใช้ได้ เนื่องจากกฎระเบียบหมู่บ้านที่ นำมาบังคับใช้นั้น เป็นการเสนอข้อระเบียบของคนในชุมชน ฉะนั้นแล้วกฎระเบียบที่ถูกเสนอโดยชุมชนชาวบ้านจะทำให้ ชาวบ้านยึดถือ และจะสามารถบังคับใช้ได้จริง

การสรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายปิตรธรรม จูติมนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

ให้ข้อคิดแก่คณะผู้เข้าอบรมทั้ง 62 คน โดยได้เปรียบเทียบให้เห็นถึงความสำคัญขององค์ความรู้ที่ผู้เข้าอบรมได้รับในระยะเวลา 2 วัน 1 คืน นั้นน้อยมากหากเปรียบเทียบกับองค์ความรู้ในสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววราชากรที่ 9 ได้ทำมาและได้เน้นย้ำถึงหลักคิดและแนวทางการพัฒนาตามศาสตร์พระราชา **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ในการใช้องค์ความรู้ 6 มิติ ได้แก่ มิติน้ำ มิติดิน มิติเกษตร มิติป่า มิติสิ่งแวดล้อมและมิติพลังงานทดแทน ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมในการแก้ปัญหาของชุมชนเยาวชนและครอบครัว และได้เชื่อมโยงการอบรมแลกเปลี่ยนในครั้งนี้กับหลักทรงงาน ในหัวข้อ **“การระเบิดจากข้างใน”** ในการนำสิ่งที่ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ฟัง จากโครงการฯ ไปต่อยอดการพัฒนาในพื้นที่ สร้างโอกาสให้คนในชุมชนและอีกข้อคือ **“ขาดทุนคือกำไร”** การที่ได้มาเรียนรู้แม้จะเสียเวลาแต่ได้สิ่งที่มีค่ากลับไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ

- 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน
- 2) ให้เสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเสนอโครงการ คือ โครงการต้องมาจากปัญหาและความต้องการของชุมชนซึ่งผ่านความเห็นชอบจากการประชุม มีส่วนร่วมของ อปท. โดยใช้งบของ อปท.เป็นหลัก ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านสละแรงงาน สถาบันปิดทองหลังพระฯ มีงบประมาณร่วมสมทบบางส่วน และสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในงบประมาณของแต่ละปี

ทั้งนี้ ไม่ใช่ทุก อปท. จะได้มาเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2 เพราะจะมีคณะตรวจเยี่ยมลงไปติดตามในพื้นที่ หลังจากอบรมแล้ว อปท. แห่งใด มีความพร้อมตามโจทย์ที่ให้การบ้านไปหรือไม่ จากนั้นจึงจะแจ้งผลการคัดเลือกเข้าอบรมในหลักสูตรที่ 2

การสรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้

ท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรม

1. การบริหารจัดการน้ำของชุมชนอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านน้ำอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. การใช้ระบบกักน้ำ เพื่อนำน้ำไปใช้ในการเกษตร
3. การสร้างอ่างพวงสันเขา
4. การจัดการพื้นที่แบบองค์รวม โดยการจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม แบ่งเป็น ป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย ที่ดอน และที่นา
5. การปรับปรุงสายพันธุ์โดยการเลือกเปลี่ยนยอดมะม่วงให้ตรงกับความต้องการของตลาด
6. การปรับปรุงภูมิทัศน์และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
7. การส่งเสริมการปลูกกาแฟโรบัสต้า
8. การจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเพื่อต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง
9. แนวคิด 1 ไร่ 1 แสน ชุมชนสามารถนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการพื้นที่และการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้
10. การคัดเลือกพันธุ์ปีต่อปีเพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่ดีที่สุด
11. การใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร
12. การจัดทำบัญชีครัวเรือน พร้อมทั้งการลดรายจ่ายในครัวเรือน
13. การจัดตั้งกองทุนพัฒนาปศุสัตว์ ได้แก่ กองทุนพันธุ์สัตว์ กองทุนอาหาร กองทุนยา/วัคซีน และกองทุนวัสดุอุปกรณ์

14. การเลี้ยงไก่ดำภูพาน เปิดไข่พันธุ์กาก็แคมเบลล์ เปิดเทศพันธุ์บาร์ห์ลี และเปิดเนื้อพันธุ์อี๋เหลียง
15. การส่งเสริมการเลี้ยงหมูดำดอยตุง
16. การทำอาหารหมักลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์จากต้นกล้วย และ หญ้าเนเปียร์หวานอิสราเอล
17. การตั้งทีมอาสาพัฒนาปศุสัตว์เพื่อช่วยดูแลงานด้านปศุสัตว์ในพื้นที่
18. การลดต้นทุนอาหารสัตว์ โดยใช้พืชทางเลือกในพื้นที่ที่สามารถหาได้ง่าย

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การนำเทคนิคการสร้างอ่างพวงสันเขาแบบขอยซีเมนต์ไปปรับใช้ในพื้นที่
2. การปลูกพืชปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่
3. การตั้งกฎกติกาการใช้น้ำในชุมชน
4. การจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเพื่อการต่อรองราคาผลผลิตทางการเกษตร
5. การจัดตั้งกองทุนพันธุ์สัตว์ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ และให้ช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมด้านปศุสัตว์
6. การเลี้ยงสัตว์แบบคัดเลือกพันธุ์สัตว์ และชนิดของสายพันธุ์สัตว์ให้ตรงตามที่ต้องการของตลาดท้องถิ่นต้องการ

ตัวแทนผู้นำชุมชน สะท้อนปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน อบต.แม่ลอย อ.เทิง จ.เชียงราย

ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่ อบต.แม่ลอย อ.เทิง จ.เชียงราย ได้สะท้อนปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน ดังนี้

ในพื้นที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ในการอุปโภค - บริโภค และใช้ในการเกษตร เนื่องจาก ฝายกักเก็บน้ำไม่เพียงพอต่อปริมาณการรับน้ำ รวมถึงฝายบางแห่งในพื้นที่ ได้ชำรุดเสื่อมโทรมไปตามสภาพการใช้งาน จึงทำให้ไม่มีประสิทธิภาพการเก็บน้ำไว้ที่เพียงพอใช้ในช่วงฤดูแล้ง

รวมไปถึงบางพื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จึงเป็นอุปสรรคในการเข้าไปดำเนินการแก้ไขซ่อมแซมฝายที่ชำรุดบางส่วน

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/84 อบต.แม่ลอย อ.เทิง จ.เชียงราย

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	100.00	-	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	80.00	20.00	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	80.00	20.00	-	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	89.09	10.91	-	-
วิทยากรมีความรู้	98.18	1.82	-	-
สถานที่อบรม	96.36	3.64	-	-
สถานที่พัก	89.09	10.91	-	-
อาหารและเครื่องดื่ม	89.09	10.91	-	-

หมายเหตุ มีผู้ส่งแบบประเมิน 55 คน จาก 56 คน